

PROGRAMA

MÀSTER

INFERMERIA ONCOLÒGICA

PER LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

2020/2021

Responsable del programa:

Adelaida Ramos Fernández

<u>ÍNDEX</u>	Pàg.
1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ	5
2. OBJECTIUS.....	5
2.1 Objectius formatius.....	6
3. COMPETÈNCIES	6
3.1 Competències específiques.....	6
3.2 Competències transversals.....	6
4. DESCRIPCIÓ I ORGANITZACIÓ DEL CURS.....	7
5. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT- APRENTATGE.....	7
6. AVALUACIÓ.....	7
7. TITULACIÓ.....	9
8. PROFESSORAT.....	9
9. ADMISSIÓ.....	12
10. ORIENTACIÓ I COMUNICACIÓ.....	12
11. DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMA.....	13
Mòdul/Assignatura I. Infermeria oncològica avançada.....	14
Mòdul/Assignatura II. Teràpies convencionals i complementàries en la persona amb càncer.....	18
Mòdul/Assignatura III. Terapèutica d'ajut i suport emocional en l'itinerari del càncer.....	24
Mòdul/Assignatura IV. Pràcticum I	28
Mòdul/Assignatura V. Pràcticum II.....	28
Mòdul/Assignatura VI. Treball fi de màster.....	30

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

El càncer és un problema de salut present en totes les societats i conegut des de l'antiguitat. Per la seva incidència i prevalença en la població és un dels problemes de salut prioritaris de les Politiques de Salut.

L'Informe mundial sobre el càncer refereix que, aquest, ha passat a ser un important problema de salut pública en els països en desenvolupament, igualant l'efecte que té en els països industrialitzats. Segons aquest mateix informe, la incidència del càncer podria augmentar en un 50% fins l'any 2020, això representaria uns 15 milions de nous casos.

A Catalunya les malalties oncològiques són la primera causa de mort entre els homes i la segona entre les dones, després de les malalties de l'aparell circulatori. S'estima que el nombre de casos de càncer a Catalunya passarà de 21.592 homes diagnosticats de càncer l'any 2010 a 26.455 casos al 2020, mentre que, en dones, el nombre de casos passarà de 14.741 a l'any 2010 a 18.345 al 2020. Això suposa un creixement del 22,5% i del 24,5% respectivament (Pla contra el càncer a Catalunya 2015-2020).

Per altra banda, segons l'informe de Salut de Catalunya, la mortalitat global per càncer ha disminuït en 1% anual, augmentant la supervivència i convertint-lo en una malaltia crònica que precisa d'un abordatge multidisciplinari.

Les malalties oncològiques i el repte que suposen per a la societat, fa necessària la implicació de tots els nivells i àmbits assistencials per la seva prevenció, diagnòstic i tractament. Calen estratègies globals i coordinades en el sistema sanitari. Alhora, plantegen un cost social i sanitari molt elevat.

El Pla contra el càncer a Catalunya 2015-2020 es planteja, com a missió, millorar la salut de la població catalana i disminuir la incidència i la mortalitat en càncer amb equitat, accessibilitat i sostenibilitat del sistema sanitari català, fent èmfasi en la informació i la formació com eines de treball importants.

L'atenció al càncer té un component important d'alta especialització, tant pel que fa a la incorporació de noves tecnologies diagnòstiques, com poden ser el PET/TC o els estudis citogènics i moleculars, els avenços en els tractaments, per exemple la immunoteràpia, com en quan a la gestió de casos, continuïtat assistencial, suport psicosocial i emocional al pacient i al seu entorn. És per aquest motiu que el tenir cura de la persona amb càncer precisa de professionals experts i implicats en totes les fases del procés.

En aquesta línia, la infermeria oncològica, ha anat evolucionant de manera paral·lela a la professió infermera junt a l'evolució dels avenços tecnològics i instrumentals, els coneixements dels factors de risc i l'educació sanitària respecte de la malaltia, així com, la importància dels coneixements referents a la relació d'ajuda i al suport emocional com a eina d'atenció centrada en el malalt i la seva família.

Al voltant d'aquests eixos fonamentals s'estructuren tots els coneixements teòrics i pràctics en relació al tenir cura de la persona amb càncer en les diferents fases de la malaltia oncològica, al seu empoderament i participació activa en el pla de cures assegurant el respecte als seus drets i valors com a individu.

2. OBJECTIUS

Contribuir a la formació d'infermers/eres especialitzats en infermeria oncològica ajudant-los a adquirir coneixements i desenvolupar una major capacitat de judici crític, sentit ètic i humà que els permeti actuar amb responsabilitat en el desenvolupament de les seves

responsabilitats i competències, i així contribuir a la qualitat i excel·lència de les cures que s'atorguen al malalt oncològic en totes les etapes del procés.

2.1 OBJECTIUS FORMATIUS

Al finalitzar el curs, l'estudiant serà capaç de demostrar de forma verbal o per escrit i a la pràctica coneixements, habilitats i actituds per:

1. Definir i analitzar les responsabilitats específiques de la infermera en l'àmbit de la oncologia per actuar amb eficàcia i eficiència en l'organització i direcció de l'equip infermer.
2. Dissenyar i aplicar plans de cures infermeres al malalt i família en el camp clínic del servei d'oncologia integrant els coneixements, habilitats i actituds adquirides durant la seva formació especialitzada.
3. Demostrar habilitat en l'aplicació dels tractaments terapèutics i/o farmacològics, tècniques diagnòstiques i els procediments tecnològics per actuar amb responsabilitat i garantir la seguretat del pacient.
4. Aprofundir en el desenvolupament de les relacions interpersonals malalt-família i equip de salut, així com en estratègies de gestió emocional en les diferents etapes del procés de la malaltia.
5. Desenvolupar la capacitat d'autoformació i recerca continua en l'àrea oncològica per actuar amb autonomia i aplicar cures basades en l'evidència científica.

3 COMPETÈNCIES

3.1 COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE.1	Prestar una atenció sanitària tècnica i professional a les necessitats de la persona que pateix càncer amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables.
CE.2	Proporcionar cures infermeres a la persona que pateix càncer que li permetin l'adaptació i afrontament a la malaltia en el decurs de les etapes del seu procés.
CE.3	Proporcionar cures infermeres basant la pràctica clínica en la millor evidència disponible per a contribuir en la millora de la qualitat de les cures.
CE.4	Generar coneixement científic en l'àrea d'oncologia, aprofundint en els noves tendències, teories i pràctica de la infermera oncològica.
CE.5	Realitzar educació per a la salut en aspectes de prevenció de la malaltia i promoció d'estils de vida saludable.
CE.6	Identificar, expressar i gestionar les emocions pròpies, les del pacient, la família i membres de l'equip.
CE.7	Adquirir habilitat en les relacions interpersonals, interactives i dinàmiques entre família- pacient-infermer/a.
CE.8	Garantir la confidencialitat i el secret professional en les cures infermeres.

3.2 COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT.1	Identificar, analitzar i resoldre problemes en situació complexa.
CT.2	Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
CT.3	Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adient per a donar resposta als problemes de l'àmbit professional de forma eficaç i eficient.
CT.4	Expressar-se de forma fluida, coherent i adequada a les normes establertes de forma oral i escrita.
CT.5	Analitzar i sintetitzar fenòmens complexos.
CT.6	Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
CT.7	Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
CT.8	Adaptar-se de forma eficaç a noves situacions en el context canviant i dinàmic de la pràctica professional.
CT.9	Capacitat de ser crític i autocrític, amb utilització d'eines de raonament crític.

4. DESCRIPCIÓ I ORGANITZACIÓ DEL CURS

S'imparteix en modalitat presencial sent l'assistència obligatòria tant a les classes teòriques com pràctiques.

El període lectiu és des del 15 de setembre de 2020 al 22 de juny de 2021 (fi de les classes presencials el 8 de juny) i l'idioma d'impartició de les classes és català/castellà.

Les classes teòriques s'imparteixen els dimarts de 9 a 14 hores i de 15 a 18,30 hores, exceptuant els períodes de vacances de Nadal i Setmana Santa.

Les pràctiques es desenvolupen de febrer a maig en horari de dilluns a divendres (excepte els dimarts), en torn de matí de 7 a 14 h o en torn de tarda de 14 a 21 hores, excepte en aquelles unitats/consultes que per les seves característiques precisen un altre horari. Es planifiquen de manera individualitzada tenint en compte, sempre que sigui possible, les necessitats de cada estudiant. En cas que es pugui demostrar una experiència professional en l'àmbit del programa, la direcció del Centre pot reconèixer com a superades les pràctiques curriculars.

El curs té un total de 60 crèdits ECTS, dels quals 30 són teòrics, 10 corresponen al treball de fi de curs, i 20 a les pràctiques clíniques.

Durant el curs s'informarà tant del dia de publicació de les actes com de les dates de revisió de les proves avaluatives.

La data de lliurament del treball de fi de màster serà el 18/05/2021 i la presentació i defensa pública el 08/06/2021.

El programa es desenvolupa en sis mòduls. Els objectius i continguts dels mòduls teòrics i pràctics es desenvolupen en consonància amb les competències generals i específiques escollides per a cada mòdul.

5. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT- APRENTATGE

Classe magistral	Seminaris
Lectura i anàlisi de casos i exposició	Anàlisi bibliogràfic
Treball en grup	Treball individual
Tallers teòrics - pràctics	Audiovisuais
Tutories individuals	Tutories en grup

6. AVALUACIÓ

L'estudiant coneix els objectius a assolir mitjançant el desenvolupament de les competències generals i específiques.

1.- Assistència: Per a superar el curs és obligatòria l'assistència a les classes teòriques en un 90%.

2.- Activitats proposades en els mòduls teòrics: L'avaluació serà un procés continu des de l'inici de la formació. En la descripció de cada mòdul s'indiquen els procediments específics per a l'avaluació.

2.1.- Instruments d'avaluació:

-Diferents activitats a l'aula individuals o en grup reduït. La seva avaluació es realitza segons la complexitat de l'exercici, de manera numèrica (1-10) o bé qualitativa (apte/no apte). Es presentaran en format oral, paper i/o a través de xarxa.

-Treballs en grup. Es presentaran l'anàlisi i resolució d'activitats distribuïdes al llarg dels mòduls.

-Prova escrita: Es realitza amb preguntes tipus test on les respostes errònies resten segons la següent fórmula:

$$x = \text{encert} - (\text{errors} / n - 1), \text{ sent } n \text{ el número d'opcions de resposta.}$$

La qualificació de l'assignatura s'obté de la suma ponderada de les notes resultants en aquestes proves que representa un 50% de la nota final del màster.

2.2 Activitat de recuperació.

Es proposa una activitat de recuperació per a aquells estudiants que hagin estat avaluats prèviament de la totalitat de les activitats avaluatives amb un pes mínim de 2/3 parts de la qualificació total, i han obtingut una nota final entre 3,5-4,9 sobre 10.

La qualificació final màxima de l'assignatura recuperada serà d'Aprovat (5,0). Una vegada superada l'assignatura, aquesta no pot ser re-avaluada.

El professor pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables.

3.- Avaluació de la pràctica

En el període pràctic, les professionals infermeres de referència tenen les indicacions i les eines (orientació a l'inici de curs, indicacions de la responsable i full d'avaluació) per a mesurar l'adquisició de les competències.

La nota final dels mòduls pràctics s'obté a partir de la suma ponderada segons el percentatge assignat a cadascun dels diferents instruments d'avaluació y representa un 20% de la nota final del màster. La nota mínima de cada part per poder fer la suma ponderada és un 5 sobre 10.

3.1.- Instruments per a l'avaluació són:

- Memòria de pràctiques 20%
- Informe de la tutora del centre (infermera de referència) 40%
- Avaluació de la responsable o tutora acadèmica 40%

3.2.- Assistència a les pràctiques

- **L'assistència és obligatòria en la totalitat de les hores programades, en el torn i l'horari assignats.**
- Entenem com a **falta d'assistència justificada** :
  1. Defunció de familiar de primer i segon grau de consanguinitat
  2. Malaltia aguda
  3. Visita mèdica programada ¹ *
  4. Examen de carnet de conduir *
  5. Examen oficial universitari *
  6. Proves oficials d'idiomes *
- **Comunicació d'absències:** L'estudiant ha d'informar a l'entitat col·laboradora (tutora del centre col·laborador -infermera de referència- i a la responsable acadèmica), qualsevol absència i ha de presentar el justificant corresponent. Quan l'absència sigui previsible, ha d'avisar amb prou antelació tant a la tutora del centre col·laborador -infermera de referència- com a la responsable acadèmica².
- **Faltes no justificades:** Per cada falta no justificada es descomptarà 0.5 punts de la nota final. Si l'estudiant té més de tres faltes sense justificar l'assignatura quedarà suspesa.
- **Faltes justificades :**

¹ * En aquests casos es consideren les hores indispensables per assistir-hi.

² Normativa de pràctiques acadèmiques externes de la UAB (Acord del Consell de Govern de 10 de desembre de 2014)

1. **3, 4, 5 faltes justificades:** El professor responsable de l'assignatura plantejarà una activitat de recuperació .
2. **> de 5:** El professor responsable de l'assignatura i l'estudiant valoren la situació individual.

4.- Avaluació del TFM

Primera entrega (novembre) 5%
 Informe resum (febrer) 5%
 Seguiment seminaris i tutories 15%
 Memòria escrita 45%
 Defensa 30%

Nota final del màster= mòduls teòrics 50% + mòduls pràctics 20% + TFM 30%

La qualificació final serà: matrícula d'honor, excel·lent, notable, aprovat, suspens o no avaluat.

No avaluat

Es considera no avaluat quan l'estudiant no hagi participat en cap de les activitats de l'avaluació continuada.

Revisió de la nota final

Una vegada publicada la nota final, aquesta pot ser revisada per l'estudiant en el període determinat per a la "revisió". No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

7. TITULACIÓ

Títol propi de màster en Infermeria Oncològica.
 Certificat EUI amb la qualificació final.

8. PROFESSORAT

Aso Ferreras, Olga

Diplomada en Infermeria. Llicenciada en Humanitats. Màster en Nutrició i Salut. Expert en Habilitats de liderar. Expert en Continuitat de Cures i Gestió de Casos. Gestora de procés de trasplantament hematològic de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Barnadas Molins, Agustí

Doctor en Medicina i Cirurgia. Director del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Barreras Villena, Fernando J.

Diplomat en Infermeria. Infermer assistencial del Servei d'Hematologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Brigide, Serena

Doctora en Antropologia de la Medicina. Postgrau en Desenvolupament Sostenible. Ciències de l'Educació. Experta en processos educatius. Investigació i Docència en Ciències de la Salut.

Busquets Alibés, Ester

Doctora. Llicenciada en Filosofia. Diplomada en Infermeria. Professora d'ètica a la Facultat de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic. Universitat Central de Catalunya. Col·laboradora de l'Institut Borja de Bioètica, de la Universitat Ramon Llull.

Casla Barrio, Soraya

Doctora en *Ciències de la Actividad Física y el Deporte*. Responsable de la *Unidad de Ejercicio Físico Oncológico de la AECC Madrid* des de 2018.

Català Puigbó, Elena

Doctora en Medicina i Cirurgia. Directora de la Clínica del dolor de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Ciendones Carbonell, Magdalena

Llicenciada en Antropologia. Diplomada en Infermeria. Diploma de Postgrau en Infermeria Oncològica. Gestora de Casos en càncer de mama a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Collette Birbaum, Nadia

Doctora en Psicologia de la Salut. Màster en Arteteràpia transdisciplinar i Desenvolupament humà. Certificació com a Assessora experta en dol, segons model de psicoteràpia integrativa-relacional en dol, pèrdues i trauma (IPIR-Duelo Barcelona). Arteterapeuta en la Unitat de Cures Pal·liatives de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Domenech González, Xavier

Diplomado en Infermeria. Infermer assistencial del Servei de Radioteràpia en el Hospital de Dia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Fruitós Alivés, Maite

Llicenciada en ciències de la informació (UAB). Docent al màster REMIND de relaxació, meditació i mindfulness de la UB; formadora de formadors del programa TREVA ICE (UB Espanya); docent en tallers de relaxació dins de l'àmbit hospitalari al Parc Taulí de Sabadell.

García Cadenas, Irene

Doctora en Medicina i Cirurgia. Metge adjunt d'Hematologia Clínica de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Hernández Martínez-Esparza, Elvira

Doctora en Ciències de la Salut . Especialista en Infermeria Geriàtrica. Experta en el tractament de les úlceres cròniques. Diplomada en Infermeria. Cap de l'Àrea Docent de Salut Pública i Educació per la salut. Professora de l'EUI Sant Pau.

López Sanmartin, Consol

Diplomada en Infermeria. Infermera Gestora de Casos d'Assessorament i Prevenció del Càncer Familiar de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Majem Tarruella, Margarita

Doctora en Medicina i Cirurgia. Metge adjunt del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Maroto Rey, Pablo

Doctor en Medicina i Cirurgia Especialista en Oncologia. Metge adjunt del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Mir Bou, Anna

Doctora en Psicologia. Adjunta al Servei de Psicologia Clínica de la Fundació Puigvert.

Moral Duarte, Antonio

Doctor en Medicina i Cirurgia. Especialista en Cirurgia General i Digestiva. Director del servei de Cirurgia General i Digestiva de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Moreno Martínez, Mª Estela

Llicenciada en Farmàcia. Especialista en farmacologia Clínica. Adjunta al Servei de Farmàcia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Páez Lopez Bravo, David

Doctor en Medicina i Cirurgia. Especialista en Oncologia Mèdica a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona.

Palacín Lois, María Ramona

Doctora en Psicologia Social i Llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació, secció Psicologia per la Universitat de Barcelona (UB). Directora del Màster *Autoliderazgo y Conducción de Grupos* (UB).

Portos Villar, J. Manuel

Diplomat en Infermeria. Infermer assistencial del Servei d'Hematologia a l'Hospital de Dia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Prada Jaimez, M. Luisa

Diplomada en Infermeria. Postgrau en Atenció Integral per a persones amb malalties avançades i les seves famílies. Infermera de la UFISS de C. Pal·liatives de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Pons Pallarès, Sara

Llicenciada en Dret. Màster en Atenció Pal·liativa Integral per a persones amb malalties avançades i les seves famílies: itinerari d'acompanyament emocional i espiritual (UAB). Responsable de l'Acompanyament Emocional y Espiritual Laic a la Fundació Sanitària Mollet. Docent i formadora.

Quintas Alvarez, Adelina

Diplomada en Infermeria. Infermera assistencial de l'Hospital de dia d'Oncologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Ramos Fernández, Adelaida

Doctoranda per la UAB. Llicenciada en Antropologia. Màster en Ciències de la Infermeria. Postgrau en Infermeria Oncològica. Postgrau multidisciplinar en Cures Pal·liatives. Cap de l'Àrea Docent Infermeria Oncològica. Professora de l'EUI Sant Pau.

Rubio Palomo , Rosa

Llicenciada en Farmàcia. Màster en Medicina Tradicional China i Màster en fitoteràpia per la Universitat Iberoamericana.

Rufino Castro, Maria

Doctora en Psicologia. Psicooncòloga per la UAB. Docent i formadora.

Santesmases Masana, Rosalia.

Doctora en Infermeria. Màster en Ciències de la Infermeria. Professora de l'EUI Sant Pau.

Sebio García, Ana

Llicenciada en Medicina. Metge especialista d'Oncologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Serra López, Jorgina

Diplomada en Infermeria. Màster en Infermeria Oncològica. Infermera assistencial del Servei d'Onco-hematologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Serra Vila, Mireia

Doctora en Psicologia. Llicenciada en Filosofia i Lletres. Màster en Musicoteràpia.

Serret Serret, Maria

Doctora en Infermeria. Especialitat de pediatria. Màster en Ciències de la Infermeria. Cap de l'Àrea Docent Materno-infantil. Professora de l'EUI Sant Pau.

Sorribes Soto, Elena

Llicenciada en Psicologia per la Universitat de Barcelona (UB). Màster en Anàlisi i Conducció de Grups (UB). Professora i coordinadora del Màster *Autoliderazgo y Conducción de Grupos* (UB).

Torres Quintana, Antonio

Doctor en Ciències de la Infermeria (UB). Màster en lideratge i gestió d'Infermeria (UB). Coordinador Màster Intensius. Coordinador Recursos Docents. Línea recerca: pacient crític i gestió sanitària. Professor de l'EUI Sant Pau.

Urrútia Cuchí, Gerard

Doctor en Medicina i Cirurgia. Màster en Salut Pública. Adjunt del Servei d'Epidemiologia clínica i salut pública de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Vázquez Moreno, Jose María

Diplomat en Infermeria. Adjunt d'infermeria SAP Baix Llobregat.

Vilà Martí, Anna.

Doctora per la Universitat Rovira i Virgili. Llicenciada en Ciència i Tecnologia dels aliments.

9. ADMISSIÓ**REQUISITS D'ACCÉS I PERFIL DELS ESTUDIANTS**

Titulació universitària d'Infermeria oficial / homologada

CRITERIS DE SELECCIÓ

Carta de sol·licitud fent constar el motiu per dur a terme la formació (motivació).

Experiència professional en l'àmbit general, es valora la recomanació de l'OMS (experiència prèvia).

Haver estat estudiant de l'EUI Sant Pau (fidelització).

Demanda de la sol·licitud d'accés per segon o tercer any consecutiu (fidelització externa).

Compromís de l'egressat en el compliment total del programa (responsabilitat envers la formació)

10. ORIENTACIÓ I COMUNICACIÓ**ORIENTACIÓ A L'ESTUDIANT**

Orientació a l'inici del curs:

- Presentació del contingut del programa.
- Presentació dels objectius.
- Presentació de les competències a desenvolupar.

- Presentació de la metodologia.
- Presentació dels processos d'avaluació.
- Presentació del treball de l'estudiant.

Orientació a l'inici de les pràctiques clíniques:

- Presentació de les diferents unitats/serveis de pràctiques. Accés i normes.
- Presentació del rol de l'estudiant en període de pràctiques clíniques segons document marc de pràctiques clíniques de l'escola.

Orientació al final del curs

- Orientació i sortides laborals.
- Orientació formació continuada post-formació
- Implicació i compromís professional.

COMUNICACIÓ AMB EL RESPONSABLE

Les absències es comunicaran via correu electrònic o telèfon.

El lliurament de treballs es realitzarà per duplicat, un a la responsable de l'assignatura i l'altre a la coordinadora del màster. S'utilitzarà la via de correu electrònic.

HORARI D'ATENCIÓ A L'ESTUDIANTAT

Els dimarts d'11 a 11,30 i de 14,30 a 15h.

11. DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMA

MÒDUL/ASSIGNATURA I: Infermeria oncològica avançada

MÒDUL/ASSIGNATURA II: Teràpies convencionals i complementàries en la persona que pateix càncer

MÒDUL/ASSIGNATURA III: Terapèutica d'ajut i suport emocional en l'itinerari del càncer

MÒDUL/ASSIGNATURA IV: Pràcticum I

MÒDUL/ASSIGNATURA V: Pràcticum II

MÒDUL/ASSIGNATURA VI: Treball fi de màster

FITXA MODUL /ASSIGNATURA I

1. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Aquest mòdul pretén donar eines i coneixements per ampliar i profunditzar en les malalties oncològiques en les diferents etapes del cicle vital, en elaborar i planificar les cures infermeres segons la fase de la malaltia, en les funcions específiques de la infermera en l'àmbit oncològic i en els factors de risc, importants per tal d'avaluar i analitzar les diferents estratègies de prevenció primària, secundària i terciària.

Al voltant d'aquests eixos fonamentals s'estructuren tres assignatures dins del mòdul per impartir els coneixements teòrics i les habilitats en relació a l'entorn oncològic, al desenvolupament i implementació del pla de cures, l'ètica del tenir cura i el respecte dels drets i valors com a persona.

2. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del mòdul/assignatura I:	<i>Infermeria Oncològica Avançada</i>	
Nom de la Unitat I:	Context i competències de la infermera oncològica	
Professorat:	Serra, J.; Brigide, S.; Busquets, E.; Ciendones, M.; Palacín, M.; Sorribes, E.; Vázquez, J.	

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Descriure les competències específiques del professional d'infermeria en oncologia.
- Conèixer la malaltia i el procés de la mateixa.
- Reconèixer les diferències que hi ha en les manifestacions de la malaltia segons gènere context cultural.
- Aprofundir en els principis de la bioètica i en l'ètica del tenir cura.
- Adquirir coneixements per desenvolupar una actitud crítica i autocrítica que ajudin a la presa de decisions en la cura de la persona que pateix càncer.
- Conèixer la importància de treballar amb l'equip multidisciplinari per tal de garantir fluïdesa i continuïtat al llarg de tot l'itinerari de la malaltia.
- Proporcionar elements que afavoreixin o contribueixin a desenvolupar qualitat de vida, tant en el context social, com cultural, familiar i individual.

4. CONTINGUTS

Mòdul/Assignatura I	Infermeria Oncològica avançada			
Unitats	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter
1. Context i	4,5	Introducció a la Infermeria Oncològica i a	J. Serra	Obl.

competències de la infermera oncològica.		<p>la pràctica avançada de les cures infermeres.</p> <p>Professional del S. XXI</p> <p>Càncer i Gènere. Càncer i Cultura.</p> <p>Lideratge equips i cohesió de grups</p> <p>Modelo infermer de gestió de casos.</p> <p>Principis bioètics i pressa de decisions en la cura del malalt oncològic. Ètica del tenir cura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La dignitat humana • Valors i principis morals • Informació i consentiment informat • Confidencialitat 	<p>J. Vázquez S. Brigide</p> <p>M.Palacín/ Elena Sorribes</p> <p>M. Ciendones</p> <p>E. Busquets</p>	
--	--	--	--	--

5. **BIBLIOGRAFIA**

- González-Torre P. Bioética y experimentación con seres humanos. Granada: Comares; 2002.
- Gracia D, Júdez J. Ética en la práctica clínica. Madrid: Triacastela; 2004.
- De Lora P, Gascón M. Bioética, principios, desafíos y debate. Madrid: Alianza Editorial; 2008.
- Perdiguero E, Comelles JM. Medicina y cultura. Barcelona: Bellaterra, 2000.
- Spector RE. Las culturas de la salud. Madrid: Prentice Hall, 2002.
- Sánchez-Martin CI. Cronicidad y complejidad: nuevos roles en enfermería, enfermeras de práctica avanzada y paciente crónico. Enferm clínica. 2014; 24:79-89.

Manuales recomendados:

Oncología Clínica.

Cruz Hernández, J.J; Rodríguez Sánchez, César A.; Barco Morillo, E.
5ª edición. Aula médica, S.L. 2012.

Manual SEOM de Cuidados Continuos

Sociedad española de Oncología Médica. Sección de Cuidados Continuos.
2ª Edición. 2011. Disponible en:

<http://www.seom.org/en/publicaciones/publicaciones-seom/cuidados-continuos>

Webgrafía:

Sociedad Española de Enfermería Oncológica: <http://www.seeo.org/>

American Cancer Society: <http://www.cancer.org/>

Cancer Generalitat de Catalunya: cancer.gencat.cat/

FITXA MODUL/ASSIGNATURA I

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del mòdul/Assignatura I:	<i>Infermeria Oncològica Avançada</i>	
Nom unitat II:	Epidemiologia, Consell Genètic	
Professorat:	López, C.; Santesmas R.; Urrútia, G.	

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Identificar els factors de risc determinants de salut/malaltia a nivell físic i sociocultural.
- Conèixer els diferents indicadors que mesuren la magnitud del problema del càncer.
- Conèixer i avaluar l'efectivitat i l'impacte de les intervencions en prevenció primària i secundària en la detecció precoç del càncer.

3. CONTINGUTS

Mòdul/Assignatura I	Infermeria Oncològica avançada			
Unitats	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter
2. Epidemiologia i Consell Genètic	3,5	-Impacte sanitari del càncer. Etiologia. Factors de risc. -Evolució històrica de les dades. -Fonts d'informació específica del càncer. -Pla contra el Càncer a Catalunya 2015-2020. -Avaluació de l'eficàcia dels tractaments: assaig clínics, metanàlisi. Anàlisis de casos. Consell genètic.	G. Urrútia R. Santesmas C. López	Obl.

4. BIBLIOGRAFIA

-OncoGuía del consell i assessorament genètics en el càncer hereditari. Barcelona: Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya. Juny 2006.

www.aatrm.net

-Càncer Hereditari. Sección SEOM de càncer hereditari. Sociedad Española de Oncología Médica. Sección SEOM de Càncer Hereditari. Madrid 2006.

-Yagüe Muñoz C, Salvat Casas M, López San Martín C, Gadea Font N, Velasco Gonzalez A. Enfermeras en el consejo genético. Enfermeria Oncológica 2008; volumen 10 nº 4: 38-40.

-Galceran J, Puigdefàbregas A, Ribas G, Izquierdo A, Pareja L, Marcos-Gragera R. Evolución de la supervivencia del càncer en Cataluña y comparación con Europa. Med Clin (Barc.) 2008;131:19-24.

-Borràs JM, Espinàs JA, Ferro T, De la Puente ML, Cordón F, Argimon JM. Impacto del càncer en Cataluña: consecuencias para las prioridades en prevención, diagnóstico y tratamiento. Med Clin (Barc). 2008;131(Supl 1):42-9.

MÒDUL /ASSIGNATURA I

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del mòdul/Assignatura I:	<i>Infermeria Oncològica Avançada</i>	
Nom unitat III:	<i>Biologia del càncer. Tumors més prevalents.</i>	
Professorat:	Barnadas, A.	

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer les bases biològiques del càncer.
- Descriure els mecanismes moleculars implicats en la carcinogènesis.
- Conèixer el comportament dels tumors i la seva fisiopatologia.
- Identificar els mecanismes implicats en l'inici, progressió i tractament del càncer.

3. CONTINGUTS

Mòdul/Assignatura I	Infermeria Oncològica avançada			
Unitats	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter
3. Biologia del càncer. Tumors més prevalents.	2	Conceptes generals de la biologia del càncer. Carcinogènesis. Factors de predisposició al càncer. Models de progressió tumoral. Tumors més prevalents: Síntomes i signes guia. Història natural. Mètodes de diagnòstic. Classificació dels tumors. Estadificació. Principis generals del tractament. Utilitat dels marcadors tumorals. Avaluació de la resposta.	A. Barnadas	Obl.

4. BIBLIOGRAFIA

- Cruz Hernández JJ, Rodríguez Sánchez CA, Del Barco Murillo E. Oncologia Clínica.2012. Madrid. 5ª edició. Aula Médica ediciones. ISBN: 978-84-7885-542-1.
- Matson M, Barret A, Spence R, Twelve C. Oncology. 2006. New York. 2ª edició. Oxford University.
- DeVita VT, Lawrence TS, Rosenberg SA (eds). DeVita, Hellman and Rosenberg's cancer: Principles and Practice of Oncology (8th ed.) Philadelphia: Lippincott, 2008.
- Fuaci AS, Braunwald E, Isselbacher KJ, Wilson JD, Martin JB, Kasper DL, Hauser SL, Logo DL. Harrison's Principles of Internal Medicine. 2001. McGraw-Hill. 15ª Ed.
- Lodish H, Darnell J. Biología celular y molecular. 2006; Panamericana. 5ª Edició.-Medina Torres MA, Quesada AR. Biología molecular del càncer: Fundamentos y perspectivas. 2000. Málaga. 1ª edició.

MÒDUL/ASSIGNATURA II

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	Infermeria Oncològica	Any: 2020/2021
Nom del mòdul/Assignatura II:	<i>Teràpies convencionals i complementàries en la persona que pateix càncer</i>	
Nom unitat I:	Teràpies complementàries	
Professorat:	Casla, S; Rubio, R.; Vila, A.	

2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Aquest mòdul aporta els coneixements sobre la finalitat de les teràpies complementàries en la seva aplicació a la persona amb càncer. La importància de l'alimentació/nutrició en el desenvolupament i tractament de la malaltia. Importància de l'exercici físic en el pacient oncològic. Recomanacions i precaucions més importants. Desenvolupament de programes i treball interdisciplinari des de la infermeria.

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer la finalitat de les teràpies complementàries en la seva aplicació en el càncer.
- Identificar la importància i incidència dels factors psicològics i emocionals en el desenvolupament de la malaltia.
- Valorar i aplicar la teràpia adient en front l'etapa/procés que es troba el pacient.
- Comprendre la importància de l'alimentació i l'exercici en el desenvolupament i control de la malaltia i les seves manifestacions.
- Conèixer els efectes beneficiosos dels aliments en front els diferents tipus de tractaments del càncer (tolerància dels tractaments).

4. CONTINGUTS

Mòdul/ Assignatura II	Teràpies convencionals i complementàries en la persona que pateix càncer			
Unitats	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter

1. Teràpies complementàries	4,5	<p><u>Medicina Tradicional Xinesa</u> Aspectes conceptuals.</p> <p><u>Alimentació i càncer</u> Importància de l'alimentació en la prevenció del càncer i paper protector una vegada superada la malaltia. Compatibilitat/incompatibilitat dels aliments durant els tractaments oncològics. Desnutrició: com superar-la i/o evitar-la. Suplements: oligoelements, probiòtics, fibra: com ajuda al tractament.</p> <p><u>Exercici i càncer:</u> Importància de l'exercici en el pacient oncològic. Recomanacions i precaucions.</p>	<p>R. Rubio</p> <p>A.Vila</p> <p>S. Casla</p>	Obl.
-----------------------------	-----	---	---	------

5. BIBLIOGRAFIA Organitzacions

- Susan G. Komen for the Cure® .1-877-465-6636, www.komen.org
- Food and Drug Administration (FDA) 1-888-463-6332, www.fda.gov
- National Center for Complementary and Alternative. Medicine (NCCAM) at the National Institutes of Health, 1-888-644-6226, <http://nccam.nih.gov>
- NIH Office of Dietary Supplements (ODS) 1-301-435-2920, www.ods.od.nih.gov
- HealthWorld Online www.healthy.net
- M.D. Anderson www.mdanderson.org/departments/cimer
- Memorial Sloan-Kettering www.mskcc.org/mskcc/html/11570.cfm
- Natural Standard www.naturalstandard.com

MÒDUL/ASSIGNATURA II

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del Mòdul/Assignatura II	<i>Teràpies complementàries i convencionals en la persona que pateix càncer</i>	
Nom unitat II:	Teràpies convencionals	
Professorat:	Aso, O.; Moreno, E, Barnadas, A., Páez, D., Majem, M., Maroto, P., Quintas, A., Serra, J.; García, I., Barreras, F.; Portos, JM.; Moral, A.; Domenech, X.; Català, E.; Rubio, R.	

2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Cures infermeres pertinents en funció del tractament específic: biològics dirigits a diana terapèutica, administració de la quimioteràpia segons fase de diagnòstic en tumors sòlids i hematològics. Radioteràpia/braquiteràpia. Cirurgia oncològica. Abordatge terapèutic i psicosocial del dolor.

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer la malaltia, el procés de la mateixa, els diferents tractaments terapèutics i/o farmacològics, la seva aplicació així com els efectes secundaris que se'n deriven.
- Analitzar les diferents necessitats del malalt segons l'etapa en que es troba.
- Planificar i aplicar els plans d'atenció individualitzats en funció de l'etapa de malaltia en que es troba el pacient, garantint qualitat en la cura i valorant la resposta del malalt.
- Diferenciar les situacions d'emergència derivades del problema oncològic que poden significar situació de risc vital per la persona.
- Identificar els tipus de dolor més freqüents en el malalt amb càncer
- Demostrar habilitat en el maneig del dolor.

4. CONTINGUTS

Mòdul/Assignatura I	Infermeria Oncològica avançada			
Unitats	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter

<p>2. Teràpies convencionals</p>	<p>5.5</p>	<p>Quimioteràpia: definició, objectiu. Tipus. Aplicació.</p> <p>Fases del tractament segons el diagnòstic:</p> <p>Tumors sòlids: Càncer de mama. Càncer ginecològic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cèrvix • Endometri • Ovari <p>Càncer de pulmó. Càncer de testicles i pròstata. Càncer de colon. Càncer digestiu.</p> <p><i>Atenció d'infermeria:</i> Unitat d'hospitalització oncològica: Etapa inicial Etapa de tractament. Efectes secundaris. Etapa de càncer avançat.</p> <p><u>Hospital de dia:</u> Objectius. Administració de quimioteràpia: manipulació, informació/educació del pacient. Vies d'administració. Prevenició dels efectes secundaris. Administració d'hemoderivats i altres fàrmacs no citostàtics Atenció infermera en les visites preferents.</p> <p>Tumors hematològics. Trasplantaments de progenitors hemopoètics: concepte, tipus, font de progenitors, indicacions, complicacions.</p> <p><i>Atenció d'infermeria:</i> Etapas del trasplantament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pretrasplantament • Acondicionament • Neutropènia • Postrasplantament. 	<p>E. Moreno</p> <p>A. Barnadas</p> <p>M. Majem P. Maroto A. Moral D. Páez</p> <p>A. Quintas J. Serra J.M. Portos</p> <p>I. García</p> <p>F. Barreras</p>	<p>Obl.</p>
----------------------------------	------------	--	--	-------------

		<p>Radioteràpia: Definició. Indicacions. Tipus: teleteràpia, braquiteràpia. Tècniques. Planificació del tractament. Atenció infermera en oncologia radioteràpica.</p> <p>Altres tractaments: Tractaments biològics o tractaments adreçats a dianes terapèutiques.</p> <p>Cirurgia oncològica: Tractament dels tumors primaris. Cirurgia de rescat. Cirurgia pal·liativa.</p> <p>Situacions d'emergència: Hematològiques Cardiovasculars Metabòliques Neurològiques Respiratòries Urològiques. Toxicitat de la quimioteràpia: Fertilitat i càncer Digestiva Hematològica Neurològica Cutània</p> <p><u>Dolor i Càncer.</u> Prevalença del dolor en el pacient oncològic. Tipus de dolor en el pacient oncològic. Valoració i avaluació del dolor en el pacient oncològic. Tractament del dolor: Escala analgèsica de l'OMS. Tractament farmacològic. Tècniques especials/invasives.</p> <p>Altres tractaments</p>	<p>X. Domenech</p> <p>J. P. Maroto</p> <p>A. Moral</p> <p>M. Majem</p> <p>E. Català</p> <p>R. Rubio</p>	
--	--	---	---	--

5. BIBLIOGRAFIA

- Roca Llobet J, Ruiz Mata F. El paciente oncológico. Atención integral a la persona. Editorial: Formación Alcalá. Abril 2009. ISBN: 978-84-96804-57-9
- Carreras E, Brunet S, Rovira M, Sierra J, Urbano-Ispizua A. Manual de trasplante hemopoyético. Antares 2000.
- Genové M, Fernández de Gamara A, Aliaga L. Bloqueo subaracnoideo. En: Aliaga L et al., (eds).Anestesia Regional Hoy. 3ª ed. Barcelona: Permanyer; 2006:149-180.
- Genové M, Fernández de Gamara A. Bloqueo epidural. En: Aliaga L et al., (eds).Anestesia Regional Hoy. 3ª ed. Barcelona: Permanyer; 2006:181-224.
- Serrano Alenza I, Rius Llorens C. Relajación y dolor crónico. Enfermería en Anestesia Reanimación y terapéutica del Dolor 2006; (14): 49.
- Seminars in Oncology. Toxicidad de la quimioterapia. La última década. Editors John W. Yarbro, Michael J. Mastrangelo. Vol V, Nº 5. Edición Española. Octubre 2006.
- Poston-Beauchamp-Muers. Textbook of Surgical Oncology. Thomson Publishing Services 2007.
- Beynon. Progress in Colorectal Surgery. Springer Verlag 2005.
- DeVita. Cancer.Principles & Practice of Oncology. Lippincott Williams & Wilkins 2008.

- Enciclopedia Médico-Quirúrgica. Elsevier 2006.
- Sabiston. Textbook of Surgery. Elsevier 2005.
- Clavien PA, Sarr MG, Fong Y. Atlas of Upper Gastrointestinal and Hepato-Pancreato-Biliary Surgery. Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2007
- Killingback M. Colorectal Surgery Living Pathology in the Operating Room 2006. Springer Science+Business Media, Inc.
- Textbook of surgical oncology. Edited by Graeme J Poston MB BS MS FRCS (Eng) FRCS (Ed) Head of Division of Surgery University Hospital Aintree Liverpool UK R Daniel Beauchamp MD, Theo J M Ruers MD PhD. 2007. UK Ltd.
- Souba Wiley W, Fink MP, Jurkovich GJ, Kaiser LR, Pearce WH, Pemberton JH, Soper, NJ. ACS Surgery: Principles & Practice, 2007. Edition Â 2007 WebMD Inc. (Professional Publishing).
- Direcció General d'ordenació i Planificació Sanitària. Recomanacions per a la manipulació de medicaments citostàtics i l'eliminació dels seus residus. Generalitat de Catalunya, 2002.

Webgrafia

http://www.nccn.org/professionals/physician_gls/f_guidelines.asp

Sociedad Española de Enfermería Oncológica: <http://www.seeo.org/>

American Cancer Society: <http://www.cancer.org/>

FITXA MÒDUL/ASSIGNATURA III

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del Mòdul/Assignatura III:	<i>Terapèutica d'ajut i suport emocional en l'itinerari de la malaltia de càncer</i>	
Nom de l'unitat I:	Psicooncologia	
Professorat:	Collette, N.; Fruitós, M.; Mir, A.; Pons, S.; Rufino, M.; Serra, M.	

2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Aquest mòdul aporta coneixements sobre els aspectes psicològics i comportamentals de la persona amb càncer. La resposta emocional del malalt, família i entorn en les diferents etapes del traçat de la malaltia. També tots aquells aspectes psicosocials i psicobiològics que poden influir en la mortalitat i morbiditat de la malaltia.

Necessitats físiques, psíquiques, socials i espirituals que presenta la persona amb càncer en el traçat de la malaltia.

Relació d'ajut al final de la vida. Elaboració del dol.

Atenció a la família i persones properes durant el procés de la malaltia i elaboració del dol.

Característiques del treball en equip en cures pal·liatives.

Aspectes ètics i legals al final de la vida.

3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Identificar els factors de risc determinants de salut/malaltia a nivell psico/emocional.
- Adquirir coneixements i habilitats en la comunicació i control emocional de la persona que pateix càncer.
- Establir una comunicació efectiva amb el malalt i la família que permeti establir una relació de confiança.
- Demostrar coneixements i habilitats en les relacions interpersonals malalt-família.
- Comprendre les implicacions personals de la infermera com a condició necessària per establir una relació terapèutica.
- Valorar la importància del suport a l'equip assistencial per prevenir els factors de riscos psicològics que pateixen les infermeres.
- Conèixer els efectes beneficiosos de la musicoteràpia, mindfulness i arteteràpia en el tractament del càncer i en l'autoconeixement i autocura dels professionals.
- Identificar l'impacte generat en els professionals que tenen cura de persones amb càncer mitjançant autoconeixement. Conèixer pràctiques d' autocura.

4. CONTINGUTS

Mòdul/ Assignatura III		Terapèutica d'ajut i suport emocional en l'itinerari terapèutic de la malaltia de càncer		
Unitats	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter
1. Psicooncologia	5	<p>Principis generals de la informació i comunicació amb el malalt oncològic. Relacions terapèutiques i de suport.</p> <p>Maneig de les situacions difícils en l'actuació i comunicació amb el malalt oncològic en les diferents etapes del cicle vital.</p> <p>Suport emocional en situacions d'alt impacte emocional. Suport equip assistencial:estratègies de suport emocional.</p> <p><u>Autoconeixement i autocura emocional</u> Reflexió sobre els aspectes emocionals i relacionals implicats en el tenir cura de la persona amb càncer. L' autoconeixement per a fomentar resiliència en la infermera que afronta el patiment de la persona amb càncer. Identificar pràctiques d'autocura.</p> <p><u>Beneficis de la musicoteràpia en oncologia</u> Aproximació històrica. La veu com mitjà terapèutic. Recursos psicocorporals aplicats a la musicoteràpia. Musicoteràpia com eina per a la millora simptomàtica de la persona amb càncer i l'autocura del professional.</p> <p><u>Arteteràpia</u> Conceptes i principis generals d'arteteràpia. Aplicació d'arteteràpia en oncologia. Eina per a l'autoconeixement del professional que té cura de persones amb càncer.</p> <p><u>Mindfulness</u> com a eina per a l'autoconeixement i l'autocura del professional que té cura de persones amb càncer.</p> <p>Trastorns de la sexualitat i càncer.</p>	<p>S. Pons</p> <p>M. Rufino</p> <p>M. Serra</p> <p>N. Collette</p> <p>M. Fruitós</p> <p>A. Mir</p>	Obl.

4. BIBLIOGRAFIA

- Cruzado JA. Manual de psicooncología. Tratamientos psicológicos en pacientes con cáncer. Ediciones Pierámide. 2014. **I.S.B.N.:** 978-84-368-2990-7
- Agencia de Evaluación de Tecnologías Sanitarias (AETS) Instituto de Salud Carlos III. Informe efecto de las intervenciones psicosociales en pacientes de cáncer Febrero 2013.
- Benenzon RO. Musicoterapia. De la teoría a la práctica. Barcelona: Paidós. 2002.
- Davis WB, Gfeller K.E, Thaut MH. Introducción a la Musicoterapia. Teoría y Práctica. Barcelona: Editorial Boileau. 2002.
- Moments Musicaux. Music Therapy in Palliative Care. Journal of Palliative Care. 17:3, autumn

2001. Número monográfico dedicado a la musicoterapia.

-Hanser S. Music Therapy in Adult Oncology: Research Issues, Journal of Society for Integrative Oncology, Spring 2006, Vol. 4, (2), p.62-66

-Hanser S. Music therapy as complementary medicine. Music Therapy Today (online) 2002. available at <http://musictherapyworld.net>

-Bar-Sela G, Atid L, Danos S, Gabay N, Epelbaum R. Art therapy improved depression and influence fatigue levels in cancer patients on chemotherapy. Psycho-Oncology 2007;16 (11):980-4.

-Collette N. Arteterapia y cáncer. Psicooncología 2011; 8 (1): 81-99.

-Benito Oliver E, Arranz Carrillo de Albornoz P, Cancio López H. Herramientas para el autocuidado del profesional que atiende a personas que sufren. FMC 2011;18 (2): 59-65.

FITXA MÒDUL/ASSIGNATURA III

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	Infermeria ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del Mòdul/Assignatura:	<i>Terapèutica d'ajut i suport emocional en l'itinerari de la malaltia de càncer</i>	
Nom de la unitat II:	Cures pal·liatives	
Professor/a:	Busquets, E.; Hernández, E.; Prada, ML.; Rufino, M.	

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Conèixer les necessitats físiques, psíquiques, socials i espirituals que presenten els malalts al final de la seva vida i de la família.
- Reconèixer les característiques del treball en equip en cures pal·liatives.
- Adquirir habilitats en la comunicació i processos de dol al final de la vida.
- Garantir els drets, valors i decisions de la persona i dels més propers al final de la seva vida.

3. CONTINGUTS

Mòdul/ Assignatura III	Terapèutica d'ajut i suport emocional en l'itinerari terapèutic de la malaltia de càncer			
2. Cures pal·liatives	5	<p>Història i evolució de les cures pal·liatives. Equip multidisciplinari: organització i comunicació. Relacions familiars i socials. Suport a la família. Dol.</p> <p>Control de símptomes i cures infermeres. Cura i maneig del dolor. Abordatge psicossocial. Qualitat de vida de la persona amb dolor. Recursos en cures pal·liatives. Integració dels nivells assistencials.</p> <p>Atenció infermera a la persona amb ferides cròniques i nafres.</p> <p>Aspectes culturals, religiosos i espirituals front la malaltia i la mort. Aspectes ètics i legals al final de la vida.</p> <p>Acompanyament en la situació de final de vida. Concepte de Dolor total.</p>	<p>E. Busquets</p> <p>ML Prada</p> <p>E. Hernández</p> <p>E. Busquets</p> <p>M. Rufino</p>	Obl.

4. BIBLIOGRAFIA

- Couceiro A. Etica en cuidados paliativos Madrid: Triacastela, 2004.
- Valderrama MJ. Al final de la vida: Historias y narrativas profesionales de cuidados paliativos. Barcelona: Icaria, 2008.
- Broggi i Trias MA. Per una mort apropiada. Barcelona : Edicions 62, 2011.
- Torrallba, Francesc, 1967- Planta cara a la mort .Barcelona: Ara Llibres, 2008.
- Boladeras i Cucurella M. El Derecho a no sufrir : argumentos para la legalización de la eutanasia. Barcelona: Los libros del lince, 2009.

FITXA MÒDULS IV i V
----

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del Mòdul/Assignatura:	Pràcticum I i Pràcticum II	
Professorat	Ramos, A.	

2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

L'objectiu fonamental del pràcticum és l'aplicació pràctica dels coneixements, habilitats i actituds adquirits durant la formació teòrica.

El període pràctic permet a l'estudiant observar, valorar, planificar el pla de cures, i integrar-se en un equip de treball.

En cada unitat/servei hi ha una infermera de referència per cada estudiant que el guiarà durant el desenvolupament del seu període pràctic.

El total d'hores de pràcticum s'ha estimat en 435 hores entre pràctica clínica i pràctica de camp.

L'horari en el període pràctic serà de 7 a 14h i de 14 a 21 h, de dilluns a divendres, necessàriament de forma continuada per tal que hagi una continuïtat en el procés d'aprenentatge pel que fa a les unitats d'hospitalització; no és així en el cas de consultes externes i proves diagnòstiques.

En les unitats i serveis s'estableixen uns objectius d'aprenentatge generals i d'altres específics en relació amb la patologia oncològica relacionada.

Es faran les modificacions que siguin necessàries durant aquest període per tal que l'estudiant pugui assolir l'aprenentatge.

Característiques de l'entorn del pràcticum	
Oncologia mèdica i quirúrgica d'adults	Unitat d'hospitalització del servei d'oncologia. Persona adulta amb patologia oncològica.
Hematologia	Unitat d'hospitalització del servei d'hematologia. Càmeres d'aïllament.
Cures Pal·liatives	Unitat d'hospitalització de Cures Pal·liatives.
Radioteràpia	Servei de Radioteràpia i Braquiteràpia.
Consultes externes	Consulta Infermera de Gestió de casos (càncer de mama i colo-rectal). Consulta Infermera de Consell Genètic. Consulta Infermera d'Immunoteràpia. Consulta Infermera de Gestió de Trasplantament Hematològic. UFISS de C. Pal·liatives.
Hospital de dia	Unitat d'hospital de dia d'onco-hematologia d'adults.

Protocol punció accidental	Si, igual que per al personal de l'hospital.
Acollida	Protocol d'acollida en pràctica i orientació. Tutories a l'inici i de seguiment.
Comunicació	Infermera de referència, e-mail, telèfon directe, coordinadora.
Avaluació	Assistència obligatòria. Valoració continuada. Elaboració treball/memòria.
Assegurança assistència	Si
Revisió vacunes	Salut laboral revisió de protocol vacunació.

3. OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer l'estructura i característiques físiques i funcionals de les diferents unitats del servei d'oncologia en un context d'atenció segura.
- Elaborar plans d'atenció individualitzats i/o en funció de l'etapa/procés de malaltia en que es troba el malalt oncològic. Memòria de pràctiques.
- Proporcionar i aplicar cures infermeres en el camp clínic del servei d'oncologia integrant els coneixements, habilitats i actituds adquirides durant la formació especialitzada.
- Demostrar habilitat en l'aplicació dels diferents tractaments, teràpies i tècniques diagnòstiques amb responsabilitat i seguretat.
- Aplicar els coneixements i habilitats en la comunicació i control emocional de la persona que pateix càncer.

Mòdul/ Assignatures: IV i V	Pràcticum I i II			
	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter
Àmbit pràctic	20	Estada de pràctiques clíniques. (veure quadre entorn pràctic)	A. Ramos	Obl.

4. AVALUACIÓ

Procediment	Competències i criteris	Pes%
1) Informe tutora del centre de pràctiques.	Capacitat per a aplicar els coneixements a la pràctica, comunicació amb el malalt i família, interrelació amb l'equip, compromís ètic.	1) 40%
2) Memòria de pràctiques.		2) 20%
3) Avaluació tutora acadèmica.		3) 40%

Bibliografia

ENFERMERÍA CLÍNICA AVANZADA

Autor: Pamela Stinson Kidd, Kathleen Dorman Wagner. 2008 Síntesis S.A.

ISBN 9788477384090

PLANES DE CUIDADOS DE ENFERMERÍA

Autor: Marylynn E, Mary F y Murr A. Sèptima edició 2006

ISBN 9701065476

FITXA MÒDUL/ASSIGNATURA VI
----

1. IDENTIFICACIÓ

Nom del màster:	INFERMERIA ONCOLÒGICA	Any: 2020/2021
Nom del mòdul/assignatura VI	Treball fi de màster	
Professorat	Busquets, E.; Ramos, A.; Torres, A.	

2. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Aquest mòdul aporta els elements necessaris per a realitzar un treball original centrat en l'àmbit de la infermeria oncològica, on l'estudiant pot demostrar l'assoliment de l'aprenentatge i la integració dels coneixements adquirits.

Es treballa les estratègies per a la cerca bibliogràfica, l'elaboració, presentació i exposició pública del treball final de màster.

3. OBJECTIUS GENERALS

Identificar la importància de la recerca com a eina per fer avançar la disciplina infermera. Desenvolupar la capacitat d'autoformació i cerca contínua en l'àrea oncològica.

Integrar en la tasca diària els elements necessaris per desenvolupar investigació infermera en l'àmbit d'oncologia.

Elaborar un treball original sobre un tema relacionat amb les cures infermeres en l'àmbit de l'oncologia.

Demostrar la capacitat per comunicar i exposar el treball en públic.

4. CONTINGUTS

Es planifiquen tres tutories obligatòries i altres a demanda per tal d'orientar, aclarir dubtes i validar la informació que els alumnes hauran de presentar i d'exposar en la seva comunicació.

Mòdul/ Assignatures VI	Treball fi de màster			
	Crèdits ECTS	Descripció continguts	Professorat	Caràcter
Investigació científica	10	Organització i realització de treballs. Bases per a la recerca científica i desenvolupament metodològic d'un projecte de recerca. Ètica de la investigació.	A. Ramos A. Torres E. Busquets	Obl.

5. AVALUACIÓ

Procediment	Competències i criteris	Pes (%)
Presentació treball escrit i oral	Es valora: originalitat, rigor metodològic, estructura i expressió, presentació escrita, adequació i impacte del tema.	45%
	Exposició oral i defensa.	30%
Treball estudiant	Proposta (novembre)	5%
	Informe de Seguiment (febrer)	5%
	Seminaris i Tutories.	15%

Els criteris per a la presentació del treball són els següents:

Presentació del treball seguint la normativa general per a l'elaboració de treballs acadèmics establert per l'EUI.

El treball de fi de màster serà presentat i defensat en sessió pública, davant un tribunal format per tres professors. El tema estarà en relació a algun dels continguts del màster.

L'estudiant ha de dominar la terminologia oncològica i saber desenvolupar i analitzar elements que permetin iniciar i/o avançar en les noves tendències i la cerca en l'àmbit de la infermeria oncològica.

L'exposició oral ha de seguir uns criteris comuns:

- S'haurà d'utilitzar presentació format powerpoint.
- L'exposició es desenvoluparà a l'aula amb la participació de la resta de companys i serà oberta als professors del curs.
- Es disposarà per a l'exposició d'un màxim de 10 minuts per posar en comú amb la resta d'estudiants, el tema abordat.
- L'estudiant haurà de presentar el treball escrit 3 setmanes abans de l'acabament del curs. S'ha de presentar en format paper i la setmana abans de la presentació oral, cal enviar a la responsable del màster, el format powerpoint per correu electrònic.

6. BIBLIOGRAFIA

-De Lecuona I. Los Comités de Ética como mecanismos de protección en investigación biomédica: Análisis del Régimen Jurídico Español. Barcelona: Civitas; UNESCO. Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura; Cátedra UNESCO de Bioética de la Universitat de Barcelona; Observatori de Bioètica i Dret, 2011.

-Galende Domínguez I. La ética en investigación clínica y los Comités de Ética en Investigación Clínica. Madrid : Fundación AstraZeneca, 2008.

-Pelayo Gonzalez-Torre A. Bioetica y experimentacion con seres humanos. Granada: Comares, 2002.